

Demokratiseerimist toetav ELi välispoliitika

Euroopa Parlamendi 7. juuli 2011. aasta resolutsioon demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta (2011/2032(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, eelkõige selle artiklit 21, ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eelkõige selle artiklit 25;
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni;
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Kopenhaagenis 1990. aastal kokkulepitud kohustusi seoses OSCEga ning 1999. aastal toimunud Istanbuli tippkohtumist, kus kõik OSCEs osalevad riigid kohustusid oma valimistele kutsuma rahvusvahelisi vaatlejaid, eelkõige OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste bürood (ODIHR);
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat ning Ameerika inimõiguste konventsiooni;
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 7. juuni 1989. aasta põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsiooni nr 169;
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6, 8 ja 21;
- võttes arvesse 12. detsembril 2007. aastal Strasbourgis välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
- võttes arvesse 2000. aastal sõlmitud AKV–EÜ partnerluslepingu artikleid 8, 9 ja 96;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 4. detsembri 2000. aasta resolutsiooni „Demokraatia edendamine ja tugevdamine”¹ ning 20. detsembri 2004. aasta resolutsiooni „Piirkondlike, allpiirkondlike ja teiste organisatsioonide ja meetmete rolli suurendamine demokraatia edendamisel ja tugevdamisel”²;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1889/2006 rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend);
- võttes arvesse oma 20. septembri 1996. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamise kaasamisest ühenduse ja

¹ A/RES/55/96.

² A/RES/59/201.

- kolmandate riikide vahelistesse lepingutesse¹ ning oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes²;
- võttes arvesse oma 15. märtsi 2001. aasta resolutsiooni seoses komisjoni teatisega ELi valimisabi ja -vaatluste kohta³;
 - võttes arvesse oma 25. aprilli 2002. aasta resolutsiooni seoses komisjoni teatisega Euroopa Liidu rolli kohta inimõiguste ja demokratiseerimise edendamisel kolmandates riikides⁴;
 - võttes arvesse oma 8. mai 2008. aasta resolutsiooni ELi valimisvaatlusmissioonide kohta: eesmärgid, tavad ja tulevased väljakutsed⁵;
 - võttes arvesse oma 22. oktoobri 2009. aasta resolutsiooni demokraatia tugevdamise kohta ELi välissuhetes⁶;
 - võttes arvesse oma 25. märtsi 2010. aasta resolutsiooni ülemaailmse finants- ja majanduskriisi mõju kohta arengumaadele ja arengukoostööle⁷;
 - võttes arvesse oma 21. septembri 2010. aasta resolutsiooni edasiste sammude kohta vaesuse vähendamiseks ja töökohtade loomiseks arengumaades⁸, eelkõige selle lõikeid 71, 72 ja 73;
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes⁹;
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes¹⁰;
 - võttes arvesse oma 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas;¹¹
 - võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni maksunduse ja arengu kohta – koostöö arenguriikidega hea valitsemistava edendamiseks maksundusküsimustes¹²;
 - võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni ebastabiilsusest tulenevate rändevoogude ning ELi välispoliitika reguleerimisala ja rolli kohta¹³;

¹ EÜT C 320, 28.10.1996, lk 261.

² ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

³ EÜT C 343, 5.12.2001, lk 270.

⁴ ELT C 131 E, 5.6.2003, lk 147.

⁵ ELT C 271 E, 12.11.2009, lk 31.

⁶ ELT C 265 E, 30.9.2010, lk 3.

⁷ ELT C 4 E, 7.1.2011, lk 34.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0327.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0446.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0434.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0489.

¹² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0082.

¹³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0121.

- võttes arvesse kõiki Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelisi lepinguid ning kõnealustes lepingutes sisalduvaid inimõiguste ja demokraatia klausleid;
 - võttes arvesse nõukogu 18. mai 2009. aasta järeldusi, milles käsitletakse demokraatliku valitsemistava toetamist – täiustatud ELi raamistiku suunas;
 - võttes arvesse nõukogu järeldusi demokraatia toetamise kohta ELi välissuhetes; 17. novembri 2009. aasta järeldusi ning 13. detsembri 2010. aasta järeldusi, millega koos esitati 2010. aasta eduaruanne ja katseriikide nimekiri;
 - võttes arvesse komisjoni / nõukogu peasekretariaadi ühisdokumenti demokraatia süvendamise kohta ELi välissuhetes (SEK(2009)1095);
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogule, Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele esitatud ühisteatist „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” (KOM(2011)0200);
 - võttes arvesse 1993. aasta 22. juuni Kopenhaageni Euroopa Ülemkogu järeldusi;
 - võttes arvesse demokratiseerimise, inimõiguste ja inimkaubandusega seotud Euroopa Komisjoni temaatilisi ja geograafilisi rahastamisvahendeid (programm AENEAS, sellele järgnev rände ja varjupaiga temaatiline programm, programm MIEUX, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR), tehnilise abi ja teabevahetuse programm (TAIEX), Euroopa naabus- ja partnerlusinstrument (ENPI) jne);
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri eriesindaja 21. märtsi 2011. aasta aruannet inimõiguste ning rahvusvaheliste kontsernide ja teiste äriühingute kohta¹;
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ametikoha ning toimiva Euroopa välisteenistuse loomist 1. jaanuaril 2011. aastal;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni arvamusi (A7-0231/2011),
- A. arvestades, et ELi aluslepingutes on inimõigused ja demokraatia kuulutatud liidu põhiväärtusteks ning liidu välistegevuse põhimõteteks ja eesmärkideks, mida liit peab edendama kui ülemaailmseid põhimõtteid;
- B. arvestades, et demokraatia on parim viis, kuidas tagada inimõigused ja põhivabadused, sallivus kõikide ühiskonnagruppide suhtes ja võrdsed võimalused igaihe jaoks;
- C. arvestades, et demokraatiast on saanud universaalne väärtus, kuid demokraatlikud süsteemid võivad vormilt ja kujult olla erinevad, mille näiteks on ELi 27 liikmesriigi demokraatia erinevad, kuid võrdselt kehtivad vormid, mida on kujundanud ajalugu, kultuur ja asjaolud, ning EL ise, mis esindab riigiülest demokraatiavormi, mis on maailmas ainulaadne; arvestades, et ei ole olemas demokraatia ühtset mudelit ega

¹ A/RES/17/31.

projekti, kuid on olemas ühine kokkulepe demokraatia peamiste elementide osas;

- D. arvestades, et need on määratletud ÜRO Peaassamblee kahes resolutsioonis¹;
- E. arvestades, et inimõigused ja demokraatia on lahutamatult seotud ning ainult demokraatlikus süsteemis saavad inimesed täielikult oma inimõigusi ja põhivabadusi kasutada; ning arvestades, et demokraatia saab eksisteerida ainult siis, kui inimõigusi austatakse;
- F. arvestades, et valitsema peab õigusriigi põhimõte, mis nii õiguslikult kui ka praktiliselt tagab võrdsuse seaduse ees ning tunnistab eraomandiõigust, riigiasutuste omavolilise sekkumise puudumist, ning seepärast nõuab, et riigiasutused rakendaksid oma volitusi läbipaistvate ja vastutavate valitud riigiametnike ning sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteemi kaudu;
- G. arvestades, et võrdsus ja diskrimineerimise vältimine on ülioluline; ning arvestades, et igapähe on õigus kasutada kõiki inimõigusi, ilma et teda diskrimineeritaks rassi, soo, seksuaalse sättumuse, keele, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, rahvusliku või sotsiaalse päritolu, seisusliku või muu seisundi alusel; arvestades, et demokraatia peaks tagama kõigi õigused, sealhulgas vähemusrühmade, põliselanike ja muude kaitsetute rühmade õigused; arvestades, et meeste ja naiste võrdsed võimalused osaleda poliitilises elus ja otsuste tegemisel on tõelise demokraatia eeldus;
- H. arvestades, et demokraatlik valitsemistava hõlmab muude asjade seas inimõiguste ja põhivabaduste kaitset, õiguskaitse kättesaadavust ning parlamentide ja kohalike ametiasutuste olulist rolli otsuste tegemises ning läbipaistvat riigi rahanduse juhtimist; arvestades, et juhtide ja riigiametnike aruandekohustus kodanike ees on demokraatia oluline element. arvestades, et selles kontekstis on võitlus korruptsiooni vastu väga oluline; ning arvestades, et demokraatlik valitsemistava hõlmab ka tsiviilkontrolli julgeolekusektori üle;
- I. arvestades, et kõikidel kodanikel on õigus hääletada korrapäraselt vabadel ja õiglastel valimistel ning kandideerida riigiametnikuks;
- J. arvestades, et arvamusevabadus ning üldjoontes määratletud seisukohavõtt poliitilistes, ühiskondlikes ja majanduslikes küsimustes, ilma ohuta saada riigilt karistada, oleks universaalne õigus ning samuti peaks universaalne olema võimalus otsida mitmekesiseid teabeallikaid;
- K. arvestades, et kõikidel kodanikel on õigus moodustada sõltumatu ühinguid ja organisatsioone, sealhulgas sõltumatu poliitilisi erakondi ja huvigruppe;
- L. arvestades, et poliitilised erakonnad ja nende esindatavate poliitiliste seisukohtade, huvide, piirkondlike või kogukondlike kuuluvuste paljusus on üliolulised; arvestades, et poliitilised erakonnad peavad toimima valitsuse ja täitevametnike sekkumisest sõltumata; arvestades, et valitud esindajad, ükskõik kas nad toetavad valitsust või on sellega opositsioonis, vajavad volitusi ja ressursse arutelude pidamiseks, õigusaktide ja riigieelarve heakskiitmiseks ja selleks, et panna valitsus vastutama avaliku halduse juhtimise ja rahakasutamise eest; arvestades, et tugevad parlamendid kui avalik foorum,

¹ A/RES/55/96 ja A/RES/59/201.

kus rääkida rahumeelselt läbi konkureerivate poliitiliste ja ühiskondliku korra ideede üle, ning riiklikud seadusandlikud organid on põhivahend, mis viib kaasava demokraatiani;

- M. arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonid ja valitsusvälised toimijad on hästitoimiva demokraatia ülioluline alustala ning kujutavad endast põhivahendit, kuidas juurutada demokraatlik kultuur sügavale ühiskonda; arvestades, et need suunavad avalikke nõudmisi ning hoiavad riigiasutused oma tegude eest vastutavana;
- N. arvestades, et sõltumatu ja mitmekesine meedia on oluline tagamaks, et avalikkusele on väljendatud ja edastatud paljud eri arvamused ja seisukohad; ning arvestades, et vaba juurdepääs teabele, kommunikatsioonivahenditele ja tsenseerimata juurdepääs internetile (internetivabadus) on universaalsed õigused ning vältimatud selleks, et tagada avalikus elus läbipaistvus ja vastutus;
- O. arvestades, et demokraatlike väärtuste alane haridus on demokraatia toetamisel oluline, samuti on oluline eakohane osalemine otsuste tegemises haridusasutuste tasandil;
- P. arvestades, et ELi institutsioonid peavad käsitlema neid demokraatia põhielemente alustaladena konkreetsetele valdkondadele pakutava toetuse juures, mille eesmärk on aidata kolmandatel riikidel omaenda demokraatia kurssi järgida;
- Q. arvestades, et nõukogu 2009. ja 2010. aasta järeldustes demokraatia toetamise kohta ELi välissuhetes kajastatakse nimetatud aspekte;
- R. arvestades, et ELi ühinemine inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tugevdab Euroopa inimõiguste kaitsmise süsteemi ja tõstab ELi positsiooni kolmandate riikide suhtes;
- S. arvestades, et on ülioluline kinnitada, et kodanikuõigused, poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused on omavahel seotud ja tugevdavad üksteist ning ainult nende kõigi maksmapanek võib aidata kaasa tõelise demokraatia rajamisele; arvestades, et demokraatia on parim viis inimõiguste tagamiseks ja kaitsmiseks ning majanduse arengu võimaldamiseks; arvestades, et kodanikuühiskonna aktiivne osalemine valitsemisprotsessis ja selle toetamine on ülimalt oluline, ning samal ajal on see sageli tähelepanuta jäetud;
- T. arvestades, et nõukogu kinnitas demokraatia edendamise tegevuskavas tahet suurendada oma toetuse sidusust ja tõhusust, ent märgib, et selles suunas on tehtud vaid väheseid edusamme;
- U. arvestades, et ELil on demokraatia ja inimõiguste toetamiseks suur hulk vahendeid, nagu inimõiguste ja demokraatia klausleid hõlmavad poliitilised, majandus- ja kaubandus- ning partnerluslepingud, säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatav stimuleeriv erikord, poliitilised dialoogid, ühise välis- ja julgeolekupoliitika meetmed, Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid, eri rahastamisvahendid, mestiprojektid ja vaatlusmissioonid); kuid arvestades, et oluline on luua ühtlustatud ja tulemustele suunatud standardsetel meetoditel põhinev inimõiguste- ja demokraatiaalane poliitika vastavalt iga riigi olukorrale, mille abil kaotatakse olemasolevad ebakõlad ja topeltstandardid Euroopa välispoliitikas demokratiseerimise edendamise nimel ja välditakse mis tahes uute topeltstandardite kehtestamist, pööratakse erilist tähelepanu

ebasoodsatele ja konfliktijärgsetele olukordadele ning edendatakse demokraatiat, inimõigusi ja arengut kui omavahel tihedalt seotud eesmärke;

- V. arvestades, et kui EL teeb otsuse, kas rakendada kaubandussoodustusi, nagu säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatav stimuleeriv erikord, või mitte, peaks ta riigi sotsiaalse, majandusliku ja strateegilise olukorraga rohkem arvestama;
- W. arvestades, et EL peaks tugevdama oma jõupingutusi, et edendada demokraatiaga seotud norme ja aspekte oma tegevuse kaudu rahvusvahelistes organisatsioonides ning peaks aitama jätkuvalt kaasa sellele, et täidetaks lubadusi ja kohustusi, mis on võetud foorumitel ja foorumite kaudu, kus ELi liikmesriigid osalevad;
- X. arvestades, et ELi rahvusvahelistes kokkulepetes sisalduvate õiguslikult siduvate inimõiguste klauslite jälgimise ja rakendamisega seotud suured probleemid on endiselt olemas; arvestades, et liidu ja tema partnerriigi vahelise rahvusvahelise lepingu peatamine vastuseks tõsistele inimõiguste või demokraatiaga seotud rikkumistele on vahend, mida tuleb kasutada teatud olukordades; arvestades, et hoolimata sellest, et mõned kolmandad riigid rikuvad sageli inimõiguste ja demokraatia klauslit ega täida asjakohastes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud kohustusi, karistatakse kõnealuste riikide valitsust harva ega võeta asjakohaselt vastutusele, isegi kui on toime pandud inimõiguste ränk rikkumine; arvestades, et ELi järjepidev suutmatuse seda vahendit kasutada õõnestab liidu usaldusväärset tugevat ja resoluutset toimijat rahvusvahelisel areenil;
- Y. arvestades, et sanktsioonide valimine peab olema õiglane, kaalutletud ja arukas; arvestades, et nende sanktsioonide esmane ohver ei tohi mitte mingil juhul olla elanikkond;
- Z. arvestades, et ELil on selles valdkonnas olemas tõeline stimuleeriv poliitika, mis on tugejõuks reformide teostamisele, kuid poliitika kogu potentsiaali ei ole ära kasutatud poliitilistel põhjustel ning eeskätt seetõttu, et kogu ELis ei olda teadlikud sellest, kui oluline on demokraatia edendamine ning inimõiguste austamine muude prioriteetidega seoses ning samuti puudub selles küsimuses konsensus; arvestades, et põhimõtteliselt ei ole struktuurilisi või õiguslikke takistusi kasutamaks koordineeritult demokraatia toetuseks ELi väliseid rahastamisvahendeid;
- AA. arvestades, et ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2008. aasta resolutsioonis 63/168 nõutakse surmanuhtluse kasutamisele ülemaailmset moratooriumi; arvestades, et surmanuhtlust kasutatakse ikka veel karistusmeetodina paljudes maailma riikides ning mõnikord isegi alaealiste suhtes;
- AB. arvestades, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend on Euroopa Liidu poliitika keskne osa, sest see on keskendatud tegevustele, mida ei ole kahepoolsete koostöödokumentide abil võimalik realiseerida;
- AC. arvestades, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist on võimalik rahastada ELi valimisvaatlusmissioone, mis on demokraatia tugevdamise valdkonnas peamised vastastikuse mõju vahendid, kuid valimisvaatlusmissioonide soovitude järelmeetmed ja rakendamine on sageli olnud puudulikud;
- AD. arvestades, et sellise olukorra võis põhjustada ELi-poolseid valimisvaatlusmissioone

vastuvõtivate riikide valitsuste poliitilise tahte puudumine ning komisjoni ja liikmesriikide suutmatust töötada soovitude põhjal välja konkreetseid toetusprogramme riikide vastvalitud parlamentide toetamiseks;

- AE. arvestades, et Euroopa Parlamendil ei ole ikka veel piisavalt andmeid, mille alusel hinnata Euroopa Liidu, sealhulgas liikmesriikide panust demokraatia toetamisse; arvestades, et osaliselt on selle olukorra põhjustanud läbipaistvuse, dokumentidele juurdepääsu ja konsulteerimisega seotud probleemid, mida nõukogu ei ole veel lahendanud;
- AF. arvestades, et ainult siis, kui toetustele kohaldatakse täieliku tingimuslikkuse põhimõtet, saab saavutada tõelise demokratiseerimise, inimõiguste austamise ja kohalikele elanikele paremad reaalsed majanduslikud väljavaated; arvestades, et tingimuslikkuse põhimõte tuleb määratleda koos soodustatud riikidega ning konsulteerides mitte ainult valitsuste, vaid ka kodanikuühiskonnaga, ning pidades täielikult silmas kohalike elanike tegelikke vajadusi;
- AG. arvestades, et poliitilised erakonnad ning vabalt ja õiglaselt valitud parlamendid on igas demokraatlikus süsteemis ning demokratiseerimisprotsessis kesksel kohal, ning arvestades, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi toetamine ja kohaldamine ei ole sellegipoolest seni vastanud nende tegurite olulisusele;
- AH. arvestades, et organisatsiooni ÜRO Naised töö on ülioluline selleks, et toetada naisi nende demokratiseerimisprotsessi panustamises ja selles protsessis osalemisel;
- AI. arvestades, et ELi institutsioonides valitseb laialdane üksmeel demokraatia mitmemõttelise, keerulise ja pikaajalise iseloomu osas, kuid arvestades, et komisjon ja liikmesriigid ei ole demokraatia toetamiseks ette nähtud meetmete kavandamisel ja rakendamisel täielikku valimistsükli arvesse võtnud;
- AJ. arvestades, et demokratiseerimisprotsessi läbivates riikides on naised ja noored eriti haavatavad inimkaubanduse, sealhulgas prostitutsiooni eesmärgil korraldatava inimkaubanduse suhtes,

Paradigma muutmise vajadus

1. on seisukohal, et üksnes õigusriigi põhimõttele tuginev demokraatlik süsteem võib toimida alusena kolmandate riikide ja liidu vahel toimuvale struktuursele ja tasakaalustatud partnerlusele, mis austab ka mõlema poole ning vastava elanikkonna vajadusi ja huve;
2. rõhutab, et dialoogil ja konsulteerimisel põhinevad partnerlussuhted tõhustavad demokraatia tugevdamisprotsesside ja demokraatliku valitsemistava aspektide omaksvõtmist; kutsub kõiki ELi institutsioone üles tegema suuremaid jõupingutusi nende dialoogivõimaluste kasutamiseks järjepidevaval, ühtsemal ja kooskõlastataval viisil;
3. on seisukohal, et ELi rolli nn pehme jõuna saab rahvusvahelises süsteemis tugevdada vaid siis, kui inimõiguste kaitse on ELi jaoks tõeline prioriteet tema kolmandatele riikidele suunatud poliitikas;

4. viitab sellele, et juhul kui EL soovib usaldusväärset ja järjepidevat välispoliitikat ja toetada demokraatia arengut, on ülimalt oluline, et ELis ja ka selle liikmesriikides püüeldaks alati eeskujuliku poliitika poole, mis austab inimõigusi ja demokraatiat nii praegu kui ka edaspidi;
5. on arvamusel, et vaesuse vastu võitlemine ja riigi arengut takistavate asjaolude kõrvaldamine võib demokraatlikke protsesse olulisel määral soodustada;
6. märgib, et Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas aset leidvad sündmused on näidanud julgeolekule (nimelt võitlus ebaseadusliku migratsiooni vastu) ja stabiilsusele keskendumise piiratust, sest sellega ei suudetud vähendada vaesust ja sotsiaalset ebaõiglust; rõhutab, et dilemma julgeolek versus demokraatia on vale, sest ühiskonnas, kus puudub demokraatlik ja vastutav valitsus, ei saa olla julgeolekut; on seisukohal, et kuigi on toimunud majandusareng, ei ole majandusarengust tulenevaid hüvesid õiglaselt jaotatud; on seepärast seisukohal, et sotsiaalse õigluse ja ebavõrdsuse vastase võitluse küsimusest peab saama liidu välispoliitika oluline eesmärk, sest see on rahumeelse, jõuka ja demokraatliku ühiskonna rajamise vältimatu tegur;
7. tõstab esile vajadust muuta paradigmat, mis rajaneks demokraatia tõelisel tugevdamisel, mille aluseks on elanikkonna huvides toimuv ning õigusriigi põhimõtet ja põhilisi inimõigusi ja vabadusi austav kohalik, säästev ja ulatuslik areng; on veendunud, et ELil tuleb toetada soodsa keskkonna loomist demokraatliku ühiskonna arengule;
8. rõhutab, et demokraatia valitsussüsteemina pakub mehhanisme poliitilise võimu andmiseks ja konflikti ohjamiseks, mis on stabiilsete ja rahumeelsete ühiskondade põhialus; märgib siiski, et demokraatia peab tekkima riigis endas ja isikud väljastpoolt ei saa seda kunstlikult kehtestada; väidab, et EL saab koos rahvusvahelise üldsusega täita aktiivset rolli demokraatia kinnistamise toetamises;
9. on seisukohal, et tulemusliku demokratsiseerimisprotsessi puhul on ülioluline, et see oleks suunatud asjaomase riigi sotsiaalsele ja majandusarengule, et tagada elanikkonna põhiõigustest kinnipidamine sellistes valdkondades nagu õigus haridusele, tervishoiule ja tööhõivele;
10. on seisukohal, et demokraatiale ülemineku kogemust, mida pakkus kommunistliku diktatuuri kokkuvarisemine Kesk- ja Ida-Euroopas, tuleks jagada Põhja-Aafrikas ja laiemalt Lähis-Idas esile kerkinud demokraatlike jõududega; julgustab komisjoni ja Euroopa välisteenistust osalema aktiivsemalt selles olulises naabruspiirkonnas aset leidvates demokratsiseerimisprotsessides; julgustab ELi erakondi arendama kõikide naabruses asuvate partneritega „erakonnalt erakonnale“ põhimõttel toimivaid koostööprogramme;
11. rõhutab, et nüüd peab prioriteediks saama ELi olemasolevate vahendite ja stiimulivaliku tõhusam, konkreetsem ja energilisem kasutamine, mis koondub strateegiasse, mis on kujundatud vastavalt iga riigi olukorrale, ning vastuolude ja topeltstandardite kaotamine stiimulite kasutamisel, sest need kahjustavad ELi kuvandit ja ta suutlikkust viia ellu tõhusat ja sidusat poliitikat; rõhutab, et niisugune käsitusviis nõuab tõelist poliitika muutust, mille tagajärjel saab demokraatiast, õigusriigi põhimõtetest ja inimõigustest liidu välispoliitika nurgakivi, mida ei muudeta ainult poliitika eesmärkideks, vaid millest saavad poliitika väljenduse ja struktuuri osa;

12. nõuab, et tõhustataks rahvusvahelisi lepinguid, riiklikke strateegiadokumente, tegevuskavasid, säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatavat stimuleerivat erikorda ning muid ELi ja kolmandate riikide vahelisi lepingulisi suhteid inimõiguste ja demokraatia ning põliselanikele kuuluva eelneva läbirääkimise õiguse klauslite täpsema sõnastamisega, hea valitsemistavaga, (vähemalt Cotonou lepingu kohaste) täpsete menetlustega klauslite rikkumise korral, kohustuste ja konkreetsete, mõõdetavate, saavutatavate ja tähtjaliste kriteeriumidega edusammude hindamiseks ning täpse rakendamise ajakavaga; avaldab kahetsust selle üle, et vaatamata inimõiguste klauslitele Cotonou lepingus, pigistab EL sageli silma kinni mõne Cotonou partnerriigi poolsete jätkuvate ja süstemaatiliste inimõiguste rikkumiste ees ning jätkab tavapäraseid suhteid; kutsub komisjoni üles võtma vastu järjepidevad, inimõiguste rikkumisi takistavad poliitikameetmed, näiteks demokraatiat ja inimõigusi mitte austavate valitsuste rahastamispakettide vähendamine, nimelt eelarvetoetuste andmisest keeldumine ning neist valitsustest kõrvale jääva kodanikuühiskonna tugevdamiseks ette nähtud finantsvahendite suurendamine;
13. tuletab meelde, et ühise kaubanduspoliitika eesmärgid peaksid olema täielikult kooskõlas ELi üldeesmärkidega, tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 207 teostatakse ühist kaubanduspoliitikat kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega ning et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 3 toetab Euroopa Liit säästvat arengut, vaesuse kaotamist ja inimõiguste austamist;
14. rõhutab, kui oluline on pidevalt jälgida lepingute rakendamist ning nõuab sellega seoses lisaks säästva arengu mõjuhinnangutele ka inimõiguste- ja demokraatiaalaste mõjuhinnangute kasutamist eesmärgiga tagada lepingute pidev hindamine;
15. märgib, et demokraatlikke põhimõtteid ja väärtusi võib suuremal määral soodustada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ratifitseerimisega ning seada seejuures esikohale alaesindatud piirkonnad eesmärgiga tugevdada statuudi universaalset iseloomu ja võitlust karistamatuse, genotsiidi, sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude vastu;
16. peab kahetsusväärseks, et komisjon rakendab väga harva mehhanisme, mis võimaldavad tagasi võtta säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra raames antud soodustusi, kui rikutakse konventsioone, mis on selle erikorraga seotud; peab kahetsusväärseks komisjoni suhtumist, kes vaatamata paljudele organisatsioonide aruannetele, mis üksteist kinnitavad, keeldub algatamast uurimist kõikide nende riikide suhtes, keda on säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra raames soodustatud, kuid kelle puhul esinevad samas suured kahtlused, kas nad konventsioone, millele nad alla on kirjutanud, ka tegelikult austavad;
17. tuletab meelde parlamendi väljendatud kindlat seisukohta, millega ta pooldab õiguslikult siduvate sotsiaalsete, keskkonnavalaste ja inimõiguste austamise klauslite lisamist kõikidesse vabakaubanduslepingutesse, koos säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra nimekirjas sisalduvate konventsioonidega, mis oleksid alammääraks;
18. kinnitab taas, et parlament peab nimetatud aspektide üle teostama rangemat järelevalvet; kutsub sellega seoses nõukogu ja komisjoni üles kaasama Euroopa Parlamenti kolmandate riikidega sõlmitavate rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste, nende

sõlmimise, kohaldamise ja peatamise kõikidel etappidel, eelkõige uute lepingute üle läbirääkimiste pidamise volituse määratlemisel, eriti inimõiguste edendamise valdkonnas, assotsiatsiooninõukogu või mis tahes muu samaväärse poliitilise organiga demokratiseerimise valdkonnas võetud kohustuste täitmise teemal peetavasse dialoogi ning konsultatsiooni algatamise või lepingu peatamise otsustamisprotsessi;

19. on seisukohal, et partnerriikidega suhete süvendamisega seotud otsustusprotsessi juures tuleb minevikust õppust võtta; rõhutab, et edasijõudnud riigi staatus tuleb anda ainult siis, kui partnerriigid täidavad selgeid inimõiguste ja demokraatia nõudeid; nõuab veel kord selgepiirilist konsultatsioonimehhanismi, mis tagaks Euroopa Parlamendi täieliku teavitatuse läbirääkimiste kõikidel tasanditel;
20. on seisukohal, et ÜRO tegevus muudab seaduslikuks inimõiguste olukorra jälgimise igas riigis ning kordab vajadust Euroopa riikide ühise seisukoha järele kõikides ÜRO organites; kutsub sellest hoolimata komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles esitama korrapäraselt põhjalikke aruandeid selle kohta, kas kolmandad riigid täidavad demokraatia ja inimõiguste valdkonnas võetud kohustusi, mis on selgesõnaliselt sätestatud ELiga sõlmitud lepingutes;
21. kinnitab Euroopa Liidu jätkuvat toetust ÜRO inimõiguste ülemvoliniku tööle, organisatsioonile ÜRO Naised ja UNICEFile; nõuab tungivalt, et nõukogu, komisjon ja liikmesriigid teeksid inimõiguste nõukoguga tihedat koostööd;
22. nõuab ka Euroopa Liidult, et ta selles niivõrd tundlikus valdkonnas nagu demokratiseerimine rajaks oma strateegiad põhjalikule analüüsile, milles käsitletakse kolmandate riikide reformivõimalusi, riigijuhtide poliitilist tahet ennast sellise protsessiga siduda ning võimalike takistuste kindlaksmääramist, selleks et määratleda kõige sobilikumad strateegiad; on seisukohal, et strateegia määratlemise protsess peab lähtuma korrapärastest arvamuste vahetustest kõikide riigi demokraatlike osalistega, selleks et tagada protsessi tuginemine vastastikusele usaldusele ja teadmiste vahetusele;
23. märgib, et Euroopa eelarvest antav abi autoritaarsetele riikidele ei taga alati demokraatia arengut, ning abi tõhususe hindamisel tuleks keskenduda pigem abi tulemustele kui selle olemusele;
24. soovib Euroopa Liidul keerulisemate partnerlussuhete korral neid riike mitte isoleerida, vaid arendada nendega suhteid asjakohaste ja tõhusate tingimuste põhjal, mis on demokraatlike reformide, hea valitsemistava ülesannete ja inimõiguste austamise teostamise tõeliseks stiimuliks, ning tagada, et elanikkond saab koostööst tegelikku kasu; kiidab heaks teatise „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” osutatud lähenemisviisi, mille kohaselt reformidesse rohkem panustavatele riikidele antakse rohkem toetusi; on seisukohal, et vastukaaluks peaks EL olema valmis kasutama muuks otstarbeks vahendeid, mis varem olid ette nähtud riikidele, kelle valitsused ei täida demokraatliku valitsemistavaga seotud kohustusi, nende riikide heaks, kes on teinud rohkem edusamme kohustuste täitmisel, mis on seatud Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse ja idapartnerluse raames;
25. kutsub Euroopa Liitu üles olema valmis kohaldama asjakohaseid, proportsionaalseid ja arukaid sanktsioone, mis on suunatud riigikorra peamiste ametiasutuste vastu – pakkudes samal ajal toetust elanikkonnale ja suurendades otsest abi kodanikuühiskonna tugevdamiseks – nende riikide puhul, kes ei pea kinni oma kohustustest, mis on seotud

inimõiguste, hea valitsemistava ja demokratiseerimisega, võttes enne meetmete võtmist arvesse selliste sanktsioonide mõju abi saavate riikide elanikkonnale; rõhutab, et koostöö kolmandate riikidega peab olema rajatud nende riikide võrdväärsele, omavahelisele austusele; nõuab finantstoetuse võrgustiku loomist Euroopa – Vahemere piirkonna panga kaudu, et edendada tehnilisi ja ettevõtluse arenguga seotud ideid;

26. rõhutab siiski, et selline käsitusviis koos läbivaadatava Euroopa naabruspoliitikaga tähendab seda, et diferentseeritud käsitusviis saab olla väärtuslik ja usaldusväärne ainult siis, kui see nõuab samasuguseid inimõiguste ja demokraatiaga seotud eesmärgi kõikide oma Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud naaberriikide puhul; rõhutab, et EL kaotaks jälle oma usaldusväärse, kui ta eristaks kõige keerulisemate riikide järgitavaid nii-öelda miinimumstandardeid ja kõige arenenumate riikide järgitavaid nõudlikumaid standardeid;
27. kutsub nõukogu ja Euroopa välisteenistust üles peavoolustama nii-öelda arukate sanktsioonide kasutamine ning sellega seotud ohud kui kõige repressiivsemate režiimide suhtes kasutatava ELi inimõiguste poliitika vahendi; on veendunud, et valikulisi karistusmeetmeid, nagu varade külmutamine ja kõrgete ametnike suhtes kehtestatud reisikeelud, võib ja tuleks rakendada viisil, mis ei takista edasisi diplomaatilisi suhteid, kahepoolset kaubandust, ELi abi pakkumist ning inimestevahelisi kontakte; kordab aga, et inimõiguste kuritarvitamise vastase tõhusa hirmutusvahendina kasutamiseks tuleks sihtotstarbelisi sanktsioone kohaldada süsteemselt, järjepidevalt ning seda tuleks teha nii laiaulatuslikus koostöös kui võimalik;
28. kutsub ELi ja liikmesriike üles avaldama vajaduse korral survet nende riikide valitsustele, kes on tuntud oma halva inimõigustealase seisukorra poolest, eesmärgiga parandada nendes riikides inimõiguste olukorda ning kiirendada seeläbi demokratiseerimisprotsessi;
29. soovib, et loodaks foorum, mis ühendab riikide parlamente ja Euroopa Parlamenti, et käsitleda välispoliitilisi küsimusi, eriti neid, mis puudutavad tundlikke teemasid, nagu inimõigused ja demokraatia;

Poliitilise mõõtmise süvendamine

30. peab vajalikuks terviklikku ja sidusat lähenemisviisi, mis lähtub arengule, inimõigustele, heale valitsemistavale, sotsiaalsele kaasatusele, naiste ja vähemuste olukorra parandamisele ja usulisele sallivusele suunatud strateegiatest ning mis on ELi välispoliitika täiendav instrument ja ülivajalik selleks, et leida demokraatia edendamisel tasakaal kahe lähenemise, st kõikide sotsiaalsetele ja majanduslikele edusammudele ja vaeseid toetavale majanduskasvule tugineva arengupõhise lähenemise ning poliitilist pluralismi, parlamentaarset demokraatiat ning õigusriigi põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste austamist ning kodanikuühiskonna toimimist toetava poliitilise lähenemise vahel; toonitab, et kolmandate riikide poliitilise mõõtmise toetamine peab olema pluralistlik abi suutlikkuse suurendamiseks ning eeskätt peaks see olema seotud kohtusüsteemi sõltumatuse ja integreeritusega ning hea valitsemistava mehhanismidega, sealhulgas korruptsioonivastase võitlusega, ning pigem institutsionaalne abi kui sekkumine; rõhutab olulist lisandväärtust, mida annavad endised parlamendiliikmed ELi võetavatele demokraatia tugevdamise meetmetele;
31. nõuab, et kooskõlas olemasolevate ja uute võetud kohustustega peavoolustataks rohkem

- inimõigusi, demokraatlikku valitsemistava ja õigusriigi põhimõtet kogu ELi välissuhetega seotud tegevuses ning seda nii institutsionaalsel tasandil kui ka poliitikas ning geograafiliste ja temaatiliste vahendite juures;
32. kutsub ELi ja liikmesriike üles toetama jätkuvalt demokratiseerimisprotsessi käigus antava humanitaarabi poliitilisust;
 33. tunnustab ELi jõupingutusi demokraatlike reformide suunas tegutsevate toimijate rühmade, sealhulgas inimõiguste kaitsjate ja sõltumatu meedia toetamiseks; toonitab vajadust tõhustada poliitilist pluralismi, et edendada demokraatlikku üleminekut; kutsub üles süstemaatiliselt toetama uusi, vabalt ning õiglaselt valitud parlamente, eelkõige üleminekuriikides või riikides, kuhu EL on lähitanud valimisvaatlusmissiooni; on seisukohal, et seda toetust ei peaks rahastama üksnes demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi, vaid ka geograafiliste vahendite kaudu;
 34. kiidab heaks komisjoni ja kõrge esindaja otsuse toetada Euroopa demokraatia sihtasutuse kui paindliku ja asjatundliku vahendi loomist poliitiliste jõudude püüdluste toetamiseks saavutada demokraatlikud muutused ebademokraatlikes riikides ning üleminekuetapis olevates riikides, eelkõige ELi ida- ja lõunanaabruses; rõhutab, et Euroopa demokraatia sihtasutus peaks tulevikus täiendama demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning juba kehtivate muude demokratiseerimisvahendite ja välistegevuse finantsinstrumentide eesmärke ning finants- ja juhtimiskorda; toetab ideed detsentraliseerida demokraatiat toetava ELi poliitika vastutusvaldkonda, mestides ELi demokraatlikke asjaosalisi sihtriikides olevate vastaspooltega; kutsub Euroopa välisteenistust, komisjoni ja järgmist eesistujariiki Poolat üles piiritlema selgelt tulevase Euroopa demokraatia sihtasutuse volitusi seoses nimetatud instrumentide ja raamistikega; nõuab, et Euroopa Parlamendil oleks kontrollimis- ja kaasotsustamisõigus tulevase Euroopa demokraatia sihtasutuse loomise protsessis iga-aastaste eesmärkide, prioriteetide, oodatud tulemuste ja rahaeralduste määramisel laiemas mõttes ning tegevuse rakendamisel ja jälgimisel;
 35. ergutab abiandjaid käsitlema demokraatia ülesehitamist kui poliitilist ja moraalset kohustust, mitte lihtsalt kui tehnilist sammu, ning arendama abiandjate teadmisi abisaajate riikide kohta, nii et abi saaks vastavalt kohalikule taustsüsteemile tõhusalt suunata;
 36. rõhutab, et iga demokraatia tugevdamise strateegia täieliku legitiimsuse ja rahva tahtesse juurdumise tagamiseks peab see olema rajatud dialoogile nii paljude kohalike osalejatega kui võimalik; palub tungivalt nõukogul, Euroopa välisteenistusel ja komisjonil korraldada ulatuslikke ja põhjalikke konsultatsioone kõikide sidusrühmadega;
 37. tunneb heameelt stabiliseerimisvahendi tõhusa, viivitamatu ja integreeritud vastuse üle, millega vahend reageeris kriisiolukordadele ja ebastabiilsusele kolmandates riikides, ning toetuse üle, millega see vahend aitab luua vajalikke tingimusi selleks, et viia ellu poliitikameetmed, mida toetatakse muude vahenditega, nimelt ühinemiseelse abi rahastamisvahendi, Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi, arengukoostöö rahastamisvahendiga;
 38. rõhutab, kui oluline on iga ühiskonna demokratiseerimiseks kaitsta tüdrukute ja naiste õigusi, sealhulgas õigusi võrdsele kohtlemisele ja haridusele; toetab kindlalt kõiki ELi

välispoliitilisi algatusi, stiimuleid ja suutlikkuse suurendamise meetmeid, mille abil edendada naiste osalemist kõigi tasandite otsustusprotsessides nii avalikus kui ka erasektoris; rõhutab, et naiste ja meeste võrdne osalemine kõikides eluvaldkondades on üks demokraatia olulisi aluseid ning et naiste osalemine arengus on põhiline ja üldtunnustatud väärtus ja eeldus nii sotsiaalmajanduslikule arengule kui ka heale demokraatlikule valitsemistavale; seepärast nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid seaksid soolise võrdõiguslikkuse oma demokraatia edendamise tegevuskavas esiplaanile; rõhutab, kui oluline on toetada naiste õiguste kaitsjaid ja naissoost parlamendisaadikuid soolisest võrdõiguslikkusest lähtuva eelarvestamise suutlikkuse arendamise teel; eelkõige kutsub ELi üles toetama rahaliselt ja suutlikkuse suurendamise võimaluste pakkumise abil naiste õigustega tegelevaid organisatsioone ja naissoost poliitilisi kandidaate; toetab soolise võrdõiguslikkuse küsimuste peavoolustamist ja tugevdamist prioriteetsete teemade raames ning võttes programmide väljatöötamisel ja juhtimisel kasutusele osalust soodustava lähenemisviisi, rõhutades sooliste stereotüüpide ning naiste diskrimineerimise kõigi vormide ja naiste vastu suunatud vägivalda vastu võitlemise tähtsust;

39. teeb ettepaneku laiendada valimiste koordineerimisrühma mandaati, et see hõlmaks ka demokraatiat toetavaid poliitikameetmeid, piiramata sealjuures asjaomaste komisjonide pädevust, ning julgustab parlamentaarse demokraatia edendamise bürood tegema valimiste koordineerimisrühmaga tihedat koostööd;
40. kutsub Euroopa välisteenistust ja ELi delegatsioone tunnistama, kui oluline on suurendada ELi delegatsioonide ametnike teadlikkust demokraatiaalasest tegevusest ning eeskätt toetada parlamente;
41. rõhutab, kui oluline on peavoolustada demokratiseerimispoliitika kogu Euroopa Parlamendi ja selle delegatsioonide tehtavas töös; tunnistab ka, kui oluline on demokratiseerimispoliitika osas tehtav üldine parlamentidevaheline koostöö sellistel foorumitel nagu ülemaailmse tegevuse eest võitlevate parlamendisaadikute võrgustik (Parliamentarians for Global Action);
42. rõhutab rolli, mida legitiimsed demokraatlikud poliitilised parteid, tegelikud ühiskondlikud liikumised ja vaba ajakirjandus saavad täita, kaitstes üldisi huve valitsuste läbipaistvuse ja aruandluskohustuse järelevalve kaudu, mis võimaldab riikidel kaitsta inimõigusi ning edendada sotsiaalset ja majandusarengut;
43. rõhutab kolmandate riikide kodanikuühiskondade ja parlamentide olulist rolli demokraatliku eelarve järelevalve juures ning on veendunud, et igasugust otsust liidu antud eelarvetoetust tuleb täiendada riiklike parlamentide järelevalvesuutlikkuse tehnilise ja poliitilise tugevdamisega; kinnitab, et EL peaks aktiivselt teavitama kolmandate riikide parlamente ELiga tehtavast koostööst; julgustab parlamentaarse demokraatia edendamise bürood asuma demokraatliku eelarve järelevalvega seoses parlamentide toetajana aktiivsesse rolli; tervitab selles seoses soojalt koostöö kiirendamist idapartnerluse parlamentidega Euronesti assamblee raames, mis pidas oma asutamiskoosoleku 3. mail 2011. aastal, ning paneb sellisele koostööle suuri ootusi; juhib tähelepanu Euroopa Parlamendi kõnealuse algatuse tähtsusele kui ELi välispoliitika olulisele aspektile, mis toimib demokratiseerimise kasuks;
44. tunnistab jõupingutusi, mida on teinud Euroopa Parlamendi parlamentaarse demokraatia edendamise büroo selleks, et aidata ja toetada uute ja tekkivate

demokraatlike süsteemide parlamente ning piirkondlikke parlamente; tunnustab büroo tuge uute ja tekkivate demokraatlike süsteemide parlamentide institutsioonilise ja haldussuutlikkuse suurendamisel ning sellega seoses koostööd, mida büroo on teinud ÜRO arenguprogrammiga ja Parlamentidevahelise Liiduga; julgustab parlamentaarse demokraatia edendamise bürood püüdlema üldise konsensuse poole heade parlamentaarsete tavade põhistandardite osas;

45. peab oluliseks, et tulevikus aitaks kodanikuühiskond otseselt kaasa hea valitsemistava protsessidele ning seega kokkulepete rakendamise järelevalvele; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon ja nõukogu seaksid sisse ELi rahvusvaheliste lepingute struktureeritud järelevalvemehhanismi, mis kaasab lepingute rakendamise hindamisprotsessi kolmandate riikide kodanikuühiskonna organisatsioonid kõikides selle väljundites, kaasa arvatud valitsusvälised osalejad ja sotsiaalpartnerid;
46. väljendab heameelt ELi otsuse üle töötada iga riigi kohta välja strateegiad inimõiguste valdkonnas ning rõhutab, et need peaksid hõlmama ka demokratiseerimise aspekte; ergutab strateegiaid kiiresti ellu viima, et ELil oleks kiiresti olemas ühtne alus iga riigi olukorra ja vajaduste hindamiseks ning tegevuskava, milles täpsustatakse, kuidas liidu vahendeid saaks kasutada täielikult ära nii, et nad täiendaksid üksteist; rõhutab samal ajal, et uued strateegiad ja nende rakendamise viis peavad viima olemasolevate ebakõlade ja topeltstandardite kaotamiseni Euroopa välispoliitikas inimõiguste ja demokratiseerimise nimel ja ei tohi kehtestada uusi topeltstandardeid; täpsustab, et riigistrateegia dokumendid peaksid mõjutama kolmandaid riike käsitlevaid ELi välispoliitika kõiki valdkondi ja vahendeid; nõuab, et riigistrateegia dokumendid tehtaks parlamendile kättesaadavaks;
47. kutsub ELi üles siduma edasised finantskohustused edusammudega, mida kolmandad riigid on teinud inimõiguste strateegiate rakendamise ja tegeliku demokraatliku progressi osas;
48. rõhutab vajadust luua tugevad koalitsioonid teiste maailma toimijatega, näiteks Aafrika Liidu ja Araabia Liigaga, et edendada demokraatlikke väärtusi tulemuslikumalt; nõuab tungivalt, et EL püüaks aktiivselt neid koalitsioone moodustada, eeskätt Ameerika Ühendriikidega nende jõupingutuste valdkonnas, mida EL ja USA teevad oma arengupoliitika paremaks koordineerimiseks;
49. tervitab Euroopa välisteenistuse demokraatia ja inimõiguste direktoraadi loomist ja palub komisjoni kõrgel esindajal/asepresidendil nimetada ELi välisesindustes inimõiguste ja demokraatia küsimuste kontaktisik;
50. toetab naiste kui nõ rahutagajate rolli konfliktide ennetamisel ja lahendamisel ning palub naisi aktiivselt kaasata ühiskonnale kasu toovasse tegevusse;
51. toetab piirkondlikke programme, mis on loodud kõige kaitsetumate isikute, eriti laste, naiste ja eakate kaitsmiseks;
52. on kindlalt veendunud, et üksikisikute, eriti naiste, ja kodanikuühiskonna võimestamine hariduse, koolituste ja teadlikkuse tõstmise meetmete kaudu ning kõigi inimõiguste, sh sotsiaalsete, majanduslike ja kultuuriliste õiguste tõhus kaitse on kõigi demokratiseerimisprogrammide ja vastavate poliitikavaldkondade väljatöötamise ja rakendamise oluline osa, millele tuleb tagada asjakohane rahastamine;

53. kutsub nõukogu ja komisjoni üles töötama välja ELi valimisvaatlusmissioonide poliitilise strateegia, esitades eelkõige iga missiooni poliitilise projekti; nõuab, et kaks aastat pärast iga missiooni lõppu esitataks kõrge esindaja ja asepresidendi osavõtul toimival parlamendi iga-aastaselt inimõigusi käsitleval arutelul kokkuvõtte demokraatia valdkonnas saavutatud edusammudest ja lahendamist vajavatest küsimustest; kinnitab, et kasulik on kutsuda üles endiseid parlamendiliikmeid jagama oma pädevusi ja kogemusi valimisvaatlusmissioonidele või nende järeletoetavusele;
54. rõhutab, et eriti olemasolevaid piiratud vahendeid silmas pidades tuleb valimisvaatlusmissioonide puhul valida prioriteetsed riigid selle põhjal, milline võib olla iga missiooni tegelik mõju demokraatia pikaajalise ja reaalse tugevdamise soodustamisele; kutsub Euroopa välisteestust üles olema riikide väljavalimisel väga selektiivne; tuletab meelde, et valimiste koordineerimisrühm, kellega konsulteeritakse ELi valimisvaatlusmissioonide iga-aastase programmi koostamisel, on selle kohta kehtestanud täpsed eeskirjad; nõuab suuremat valvsust rahvusvahelisel tasandil sisse seatud meetodika ja eeskirjade järgimise suhtes, eeskätt missiooni sõltumatuse ja tõhususega seoses;
55. rõhutab vajadust koostada iga valimisvaatlusmissiooni lõpus realistlikud ja teostatavad soovitusel; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles võtma arvesse missioonide järeldusi ja kutsub komisjoni, Euroopa välisteestust ja liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu soovitusel elluviimise toetamisele koostöö kaudu; rõhutab, kui oluline on kõnealuste soovitusel rakendamist asjakohaselt kontrollida; nõuab, et nende soovitusel levitamine ja kontrollimine usaldatakse ELi delegatsioonidele ning et selleks tagatakse vajalikud vahendid; rõhutab vajadust teha tihedat koostööd rahvusvaheliste valimiste vaatlemise missioonide põhimõtteid käsitlevale deklaratsioonile allakirjutanutega, et tugevdada ülemaailmset valimistega seotud töö tulemuslikkust;
56. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi alalised delegatsioonid ja parlamentaarsed ühisassambleed peaksid täitma märgatavalt suuremat rolli järeletoetavates, mida võetakse valimisvaatlusmissioonide soovitusel suhtes, ning inimõiguste ja demokraatia valdkonnas tehtud edusammude analüüsimisel;
57. rõhutab, et tähtis on poliitiline järelevalveprotsess, mis keskendub mitte ainult vahetule valimiseelsele ja -järgsele perioodile, vaid põhineb järjepidevusel; tunnustab seoses sellega poliitiliste sihtasutuste väärtuslikku tööd;
58. rõhutab, et valitsused peavad vastutama inimõiguste rikkumiste, halva valitsemise, korrupsiooni ja kogu ühiskonna hüvanguks ette nähtud riigiressursside väärkasutamise eest; kutsub sellega seoses nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tegema jätkuvalt jõupingutusi selleks, et edendada head valitsemistava ja võidelda karistamatusega, sealhulgas nõudes, et kolmandad riigid teeksid täielikku koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ning tagades Rooma statuudi järgimine uutes lepingutes;
59. kutsub asjakohaseid ELi institutsioone üles säilitama ja tugevdama demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendit ning parandama ja lihtsustama olemasolevaid vahendeid ja raamistikke, mille eesmärk on toetada demokraatiat kolmandates riikides;

Kodanikuühiskonna toetamine

60. rõhutab, kui vajalik on lähenemisviis, mis on keskendatud, poliitilist tasandit täiendav,

- kõige tõenäolisemalt elanike reaalsel olukorda arvestav ning mida teostatakse demokraatia tugevdamisel osalevate nii kohalike kui ka piirkondlike organisatsioonide toetamise kaudu, luues võimalusi nii Euroopa Liidu kui ka samas piirkonnas asuvate muude partnerriikidega dialoogi pidamiseks ja heade tavade vahetamiseks;
61. teeb ettepaneku töötada välja avatum ja dünaamilisem poliitika, et toetada ühiskonda edasiviivaid ja kodanike osalemist soodustavaid jõude; teeb ettepaneku suurendada kodanikuühiskonna mõju eriprogrammide abil ning integreerides kõnealuse kontseptsiooni olemasolevatesse programmidesse;
 62. rõhutab vajadust suurendada kodanikuühiskonna suutlikkust hariduse ja teadlikkuse tõstmise kaudu ning võimaldada neil osaleda poliitilistes protsessides; rõhutab, et tugev partnerlus avaliku ja erasektori vahel ning ka kontrolliasutustele, sealhulgas riiklikele parlamentidele suuremate volituste andmine, on demokraatia edendamisel kõige olulisemad;
 63. nõuab sihtotstarbelist toetust demokraatia nimel töötavatele mitteäärmuslikele ühiskondlikele liikumistele, tegelikult sõltumatule meediale ning poliitilistele parteidele autoritaarsetes ja areneva demokraatiaga riikides, et soodustada kodanike osalust, toetada jätkusuutlikku mitmeparteisüsteemi ja parandada inimõiguste olukorda; leiab, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendil peab olema selles keskne roll.
 64. nõuab, et toetataks kõikide sidusrühmade ulatuslikku osalemist asjaomaste riikide arengus ning julgustab kõiki ühiskonna osi demokraatia tugevdamisest osa võtma; tunnistab vabaühenduste ja muude valitsusväliste toimijate üliolulist rolli demokraatia, sotsiaalse õigluse ja inimõiguste edendamisel;
 65. toetab väljakujunenud tava, mille kohaselt otsitakse uuenduslikke viise, kuidas kaasata kodanikuühiskond, poliitilised erakonnad, meedia ja muud valitsusvälised poliitilised toimijad ELi dialoogidesse kolmandate riikidega; kordab, et ta toetab meediakanalite vabadust, kaitset ja edendamist, digitaalse lõhe vähendamist ja interneti kättesaadavuse hõlbustamist;
 66. toetab kodanikuühiskonna rahastamist demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist ning vabaühenduste kohalikele projektidele raha eraldamist; soovib eraldada järk-järgult rohkem raha, kui olukord riigis näitab, et kodanikuühiskond ja demokraatia on teel edu poole;
 67. rõhutab asjaolu, et juurdepääs teabele ja sõltumatu meedia on ülioluline, et soodustada avalikku nõudmist demokraatlike reformide järele ning nõuab seepärast suuremat toetust nii-öelda vana ja uue meedia vabaduse, sõltumatute ajakirjanike kaitse, digitaalse lõhe vähendamise ja interneti kättesaadavuse edendamise valdkonnas;
 68. kiidab heaks sammud, mida liikmesriigid on võtnud demokratiseerimise toetuseks kogu maailmas, nagu näiteks koostööprogramm idapartnerluse riikide ombudsmanide vahel aastatel 2009-2013, mille algatasid ühiselt Poola ja Prantsuse ombudsman, pidades silmas idapartnerluse riikide ombudsmanide büroode, valitsusorganite ja valitsusväliste organisatsioonide võimekuse parandamist, et kaitsta indiviidi õigusi ja luua õigusriigi põhimõttel põhinevaid demokraatlikke riike; rõhutab, et sellist tegevust on vaja koordineerida ELis ja ELi institutsioonidel on vaja toetuda sellega seoses omandatud kogemustele;

69. kinnitab ELi pühendumust inimkaubandusevastasele võitlusele ning kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu parajasti demokratiseeruvatele riikidele, sest nende elanikud on inimkaubanduse ohu ees eriti haavatavad; nõuab, et DG DEVCO, DG ENLAR, DG HOME ning inimkaubandusevastase võitluse ELi koordinaator teeksid selles küsimuses tihedat koostööd;
70. tunnustab ELi ja Euroopa Nõukogu koostöö tähtsust demokratiseerimise nimel kogu maailmas; avaldab heameelt ELi ja Euroopa Nõukogu ühiste programmide käivitamise üle, mis toetavad demokraatiat, häid valitsemistavasid ja stabiilsust idapartnerluse riikides;

o

o o

71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välis teenistusele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.